

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Svar på spørgsmål 303 (Alm. del):

I brev af 4. januar 2019 har udvalget efter ønske fra Carolina Magdelene Maier (ALT) stillet mig følgende spørgsmål:

1. februar 2019
Sagsnr.:19/00463

Spørgsmål 303:

Danmarks Statistik opsummerer på deres hjemmeside fem ”hovedpointer” fra publikationen »Indvandrere i Danmark 2018« (Danmarks Statistik, 2018). En af disse hovedpointer lyder: ”Når karaktergennemsnittet ved folkeskolens afgangsprøve udregnes efter oprindelsesland, har børn af efterkommere fra Pakistan, Tyrkiet og Jugoslavien højere karaktergennemsnit end efterkommere fra samme oprindelseslande”. I ”Analyse af børn af efterkommere af ikke-vestlig oprindelse” (UIM, 2018) opsummeres det omvendt i den indledende gennemgang af ”grundlæggende karakteristika”, at prøvekaraktererne i 9. klasse viser, ”at udviklingen stagnerer fra efterkommere til børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse”. Vil ministeren forklare, hvordan ministeriet kan konkludere, at ”udviklingen stagnerer”, når man 1) ikke har undersøgt udviklingen fra generation til generation og når 2) Danmarks Statistik i 2018 har konkluderet det modsatte, og forklaret at den manglende forskel mellem efterkommere og børn af efterkommere, som ministeriet vælger at fremhæve, skyldes ”sammensætningseffekten” – at de to grupper, der sammenlignes er forskelligt sammensat (DST 2018, s. 127-128)?

Svar:

Der er tale om to forskellige analyser, der varierer ift. bl.a. opgørelsesmetode. Fælles for begge analyser er dog, at de ser på fire befolkningsgrupper, der ikke er i familie med hinanden, og at det fremgår klart af begge analyser. Med andre ord ser ingen af analyserne på udviklingen fra generation til generation, i den forstand, at de analyserede indvandrere er forældre til de analyserede efterkommere, som er forældre til de analyserede børn af efterkommere.

Udlændinge- og Integrationsministeriet og Undervisningsministeriet har med ”Analyse af børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse” undersøgt, hvordan den samlede gruppe af børn af efterkommere med ikke-vestlig baggrund klarer sig på forskellige parametre sammenlignet med efterkommere og indvandrere med ikke-vestlig oprindelse. I den forbindelse er der ikke søgt at korrigere for en række forskellige baggrundsforhold, fordi analysen først og fremmest har haft som ambition at afdække, hvordan grupperne som helhed klarer sig målt på de forskellige analyserede parametre.

Rapporten konkluderer på den baggrund bl.a., at *”Både resultaterne i de nationale tests i 2. klasse og prøvekaraktererne i 9. klasse, viser, at der sker en forbedring fra indvandrere til efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, men at udviklingen stagnerer fra efterkommere til børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse. Børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse har endvidere generelt lavere prøveresultater end personer med dansk oprindelse”* (s. 5).

Rapporten konkluderer i forlængelse heraf – og på linje med Danmarks Statistik (DST) – at resultaterne bl.a. skal ses i lyset af gruppens sammensætning fsva. oprindelsesland. Af rapporten fremgår således, at *”Når gruppen af børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse opnår et lavere karaktergennemsnit i 9. klasse end gruppen af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, skyldes det bl.a. at gruppernes sammensætning i forhold til oprindelsesland er forskellig. Blandt børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse er der således en større andel elever fra bl.a. Tyrkiet, som får lidt lavere karakterer på tværs af gruppen af indvandrere, efterkommere og børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, jf. figur 29.*

Sammenligner man børn af efterkommere og efterkommere fra samme oprindelsesland, fx Tyrkiet og Pakistan, klarer børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse sig lidt bedre, idet deres karaktergennemsnit er 0,2-0,5 karakterer højere end hos efterkommerne med ikke-vestlig oprindelse” (s. 36).

DST’s rapport sammenligner – når det kommer til karakterer i 9. klasse – grupper fra samme oprindelsesland, og ser alene på tre afgrænsede grupper af børn af efterkommere, fordi DST vurderer, at datagrundlaget er utilstrækkeligt for de øvrige befolkningsgrupper. Det fremgår således af rapporten, at: *”Sammenligningen er kun foretaget for børn af efterkommere med oprindelse i Jugoslavien, Pakistan og Tyrkiet. Det skyldes, at det kun er disse oprindelseslande, hvor datagrundlaget vurderes at være stort nok.”* (s. 128).

DST ser på tal for perioden 2012/13 til 2016/17, mens Undervisningsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet ser på tal for perioden 2014/15 til 2017/18. DST ser på et 5-årigt karaktergennemsnit i de bundne prøver i 9. klasse inden for gruppen af børn af efterkommere fra Pakistan, Tyrkiet og Jugoslavien. Undervisningsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet ser på et 1-årigt karaktergennemsnit i de

bundne prøver i 9. klasse for gruppen af børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse som helhed i hvert af årene 2014/15 – 2017/18.

DST finder i deres rapport, at karaktergennemsnittet er lidt højere for børn af efterkommere end for efterkommere, når man alene sammenligner inden for grupper fra de tre oprindelseslande hver for sig på et 5-årigt karaktergennemsnit. For alle tre grupper er karaktergennemsnittet dog ”klart under niveauet” for børn af dansk oprindelse (s. 128).

DST finder den største difference i de gennemsnitlige karakterer mellem børn af efterkommere og efterkommere blandt pakistanere, hvor børn af efterkommere havde et gennemsnit, der var 0,6 karakterpoint højere end efterkommere. For elever med tyrkisk og jugoslavisk baggrund er forskellen hhv. 0,3 og 0,1 karakterpoint.

”Analyse af børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse” finder, at gruppen af børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse som helhed i skoleåret 2014/15 og 2017/18 opnår et lavere 1-årigt karaktergennemsnit i 9. klasse end gruppen af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse på i størrelsesordenen 0,1- 0,2 karakterpoint. I skoleåret 2015/16 og 2016/17 ligger karaktergennemsnittet for børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse enten på niveau med eller 0,1 karakterpoint over gruppen af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse.

Selvom der er forskel i opgørelsesmetoden i de to analyser, er begge analyser efter min opfattelse relevante og bekymrende. Det er således i min optik et problem for integrationen i Danmark, at gruppen af børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse som helhed ikke klarer sig bedre end de gør, når det kommer til fx karaktergennemsnit i 9. klasse. Det er også alvorligt, selvom noget af forskellen formodentlig skyldes forskellige socioøkonomiske forudsætninger.

Med venlig hilsen

Merete Riisager